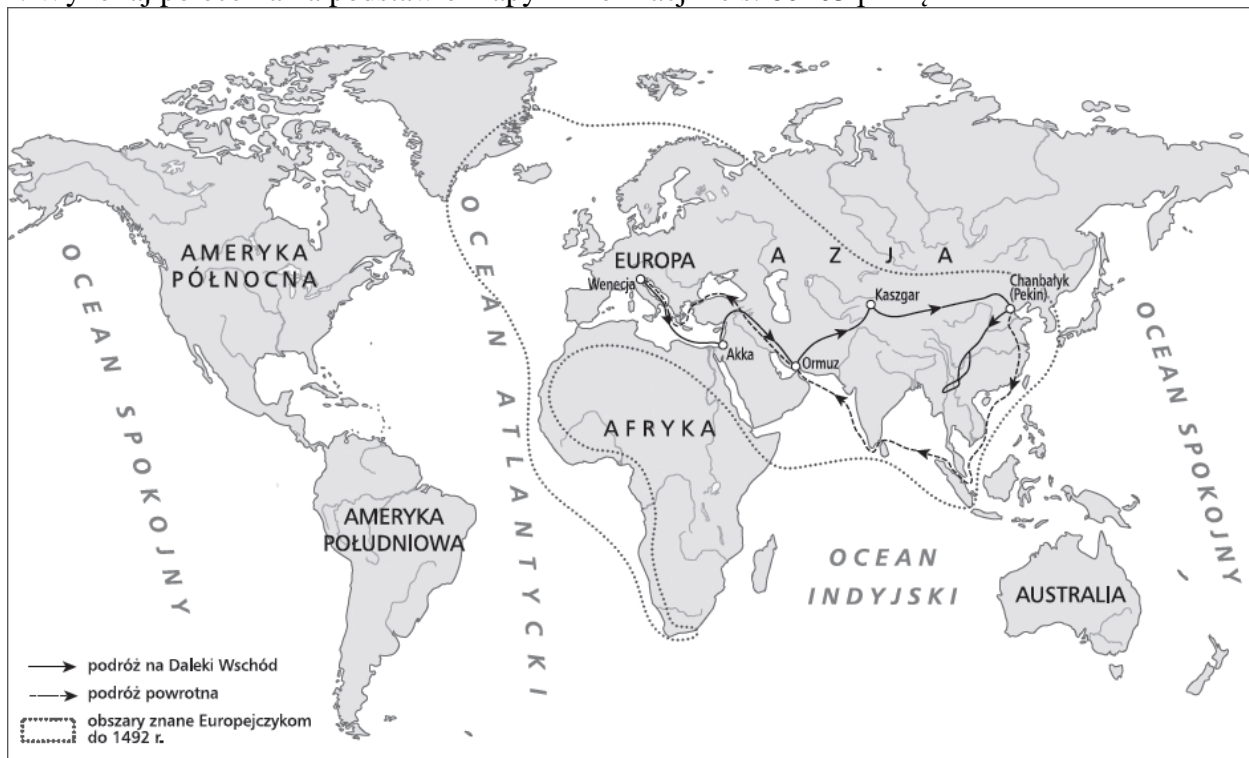

1. Wykonaj polecenia na podstawie mapy i informacji ze s. 60–63 podręcznika.

A. Zapisz nazwy lub określenia obszarów świata znanych średniowiecznym Europejczykom.

B. Wymień czynniki, które miały wpływ na wiedzę o świecie ludzi żyjących w średniowieczu.

C. Zaznacz właściwe zakończenia zdań.

Mapa przedstawia trasę wyprawy

Krzysztofa Kolumba.

Benedykta Polaka.

Marca Polo.

Odoryka z Pordenone.

Podróżnik, którego wyprawę przedstawiono na mapie, opisał

pobyt w imperium mongolskim.

udział w wyprawach krzyżowych.

misję chrystianizacyjną w Azji.

nową drogę morską do Indii

D. Wyjaśnij znaczenie jedwabnego szlaku dla poszerzenia znajomości świata w średniowieczu.

2. Wybierz jeden czynnik, który – Twoim zdaniem – miał największy wpływ na rozpoczęcie organizacji wypraw odkrywczych przez Portugalczyków. Uzasadnij swój wybór.

łagodzenie skutków kryzysu systemu feudalnego na Półwyspie Iberyjskim,

przezwyciężanie kryzysu gospodarczego w Europie Zachodniej w XV w.,

chęć zdobycia wschodnich towarów luksusowych,

położenie w sąsiedztwie morza i oceanu,

obniżenie kosztów importu towarów z Dalekiego Wschodu,

odpływ złota i srebra z rynku europejskiego,

chęć wzbogacenia się zubożałej szlachty portugalskiej

Uzasadnienie: .....

.....

3. Wykonaj polecenia na podstawie ilustracji i wiedzy własnej.

Laska Jakuba, drzeworyt, XVI w.

A. Napisz, do czego służył przyrząd przedstawiony na ilustracji.

B. Wyjaśnij wpływ tego rodzaju wynalazków na organizację wypraw odkrywczych.

4. Wykonaj polecenia na podstawie tekstu źródłowego.

Runęła cała era zabobonu. Tysiącletnia legenda, że na rafach Bojadoru jest kres świata, okazała się bujną. Nagle stało się jasne, że za znanymi granicami mogą być nowe kraje i inne ludy – po drugiej stronie punktu, o którym tak długo krążyły opowieści, że życie jest tu niemożliwe. Tego dnia w lecie 1434 r. horyzont przestał być barierą!

[...] Kiedy księżę Henryk umarł w 1460 r., początki były zrobione.

Źródło: B. Kay, *Na koniec świata. Historia odkryć geograficznych*, tłum. K. Żak, Warszawa 2003, s. 161, 163.

A. Przedstaw znaczenie opłynięcia przylądka Bojador dla budowy portugalskiego imperium kolonialnego.

B. Wyjaśnij, dlaczego Henryka Żeglarza uważa się za inicjatora wielkich odkryć geograficznych.

5. Zapisz w tabeli nazwy ziem odkrytych przez Krzysztofa Kolumba podczas kolejnych wypraw.

Wyprawa	Odkryte ziemie
I	
II	
III	
IV	

6. Przyporządkuj do opisów biograficznych właściwe imiona i nazwiska odkrywców.

A. Żeglarz włoski w służbie angielskiej, który podczas poszukiwania drogi morskiej do Indii odkrył wybrzeża Nowej Fundlandii i Labradoru.

B. Żeglarz pochodzący z Florencji, którego opis ziem odkrytych podczas wypraw do Nowego Świata dostarczył dowodów na to, że były one częścią nieznanego kontynentu.

C. Odkrywca hiszpański, który poprowadził wyprawę przez Przesmyk Panamski i jako pierwszy dotarł do Oceanu Spokojnego.

D. Żeglarz portugalski, który odkrył wybrzeże Ameryki Południowej, dzięki czemu możliwa stała się kolonizacja Brazylii przez Portugalczyków.

1. Vasco Núñez de Balboa,
2. Giovanni Caboto,
3. Amerigo Vespucci,
4. Pedro Cabral,
5. Jacques Cartier

A – ....., B – ....., C – ....., D – .....

7. Wymień trzy dalekosiężne skutki pierwszej wyprawy dookoła świata.

- .....
- .....
- .....

8. Wykonaj polecenia.

Wymień przyczyny podjęcia wypraw przez konkwistadorów.

społeczne

gospodarcze

polityczne

kulturowe

Uzupełnij tabelę

Postać	Herman Cortes	Francisco Pizarro
Obszar podboju		
Czas		
Zastosowane metody		
Efekt działań		
Skutki		

Wymień nazwy obszarów Nowego Świata, które Europejczycy skolonizowali w XVI w.

Hiszpania	Portugalia	Francja	Anglia

